

7. והגדת יום הכיפורים

וכתב האברבנאל שזו הוראת שעירי יום הכיפורים והגורל המוטל עליהם. השעיר האחד לה', רומז לעובדי ה'. קרבן קדוש, שדמו מוזה בבית קדשי הקדשים, על הכפרת ומזבח הזהב, ואימוריו מוקרבים על מזבח. והשני רומז לתועה בישימון המדבר והולך שובב בדרכי לבו, ובסופו של דבר נופל מהצוק ומחתך אברים אברים. ולדעת שכל מקרה שיקרה, נגזר ממרום. גם אם נראה כמקרה סתמי, גורל אקראי, הכל מושגח!

8. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ה עמוד ב

רב הונא תקיפו (התמיט). ליה ארבע מאה דני (תניות). דחמרא, על לגביה רב יהודה אחוה דרב סלא חסידא ורבנן, ואמרי לה: רב אדא בר אהבה ורבנן, ואמרו ליה: לעיין מר במיליה (יפספס צמעטין). אמר להו: ומי חשידנא בעיניכו? אמרו ליה: מי חשיד קודשא בריך הוא דעביד דינא בלא דינא? אמר להו: אי איכא מאן דשמיע עלי מלתא – לימא (אס יס צכס שטמע עלי דזכ שאני לריך לחזר צי יודיעני). אמרו ליה: הכי שמיע לן דלא יהיב מר שבישא (חלקו צומות גאפן שחטכין מהן צעטת זמני). לאריסיה. אמר להו: מי קא שביק לי מידי מיניה (וכי אינו חשוד צעיניכס שאסו גונב לי הרבה יותר מחלקו)? הא קא גניב ליה כוליה! אמרו ליה: היינו דאמרי אינשי: בתר גנבא גנוב (אף הוא טועס טעס גנבה). ומעמא טעים. אמר להו: קבילנא עלי דיהיבנא ליה. איכא דאמרי: הדר חלא והוה חמרא; ואיכא דאמרי: אייקר חלא ואיזבן בדמי דחמרא.

9. תלמוד בבלי מסכת חולין דף ז עמוד ב

ואמר ר' חנינא: אין אדם נוקף (נוגף) אצבעו מלמטה אלא א"כ מכריזין (גזרו עליו). עליו מלמעלה, שנאמר: מה' מצעדי גבר כוננו, ואדם מה יבין דרכו.

10. תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף י עמוד א

רב פפא הוה סליק בדרגא, אישתמיט כרעיה בעי למיפל, אמר: השתא כן איחייב מאן דסני לן, כמחללי שבתות וכעובדי עבודת כוכבים ונסקילה ואמר מר (כתובות דף ל): מי שנתחייב סקילה או נפל מן הגג או חיה דורסתו לדמי לסקילה דתנן (סנהדרין דף מה) בית הסקילה היה גבוה שתי קומות וכו'. א"ל חייא בר רב מדפתי לרב פפא: שמא עני בא לידך ולא פרנסתו!

11. בראשית פרק מז

(ט) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה יְמֵי שְׁנֵי מִגֹּרֵי יְשִׁלְעִים וּמֵאֵת שְׁנֵה מַעֲטֵ יְרָעִים הָיוּ יְמֵי שְׁנֵי זָוְיִי וְכֹל הַיְשִׁיבֹו אֶת־יְמֵי שְׁנֵי זָוְיִי אֲבֹתַי בְּיַמֵּי מִגֹּרֵיהֶם:

12. רמב"ן בראשית פרק מז

ופרעה תמה על זקנותו כי אין רוב אנשי זמנו מאריכים ימים כל כך, שכבר קצרו שנותם, ולכן שאל לו כמה ימי שני חייד, כי לא ראיתי כמותך זקן בכל מלכותי, אז ענה יעקב כי ימיו שלשים ומאת שנה, ואל יתמה בהם כי מעט הם כנגד שנות אבותיו שחיו יותר, אבל מפני היותם רעים בעמל ואנחה זרקה בו שיבה ונראה זקן מאד:

בס"ו

פרשת בחקותי-אין מקרה בעולם

1. ויקרא פרק כו

(כו) וְאִם־בָּוֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְהִלַּכְתֶּם עִמִּי בְּקָרִי: (כז) וְהִלַּכְתִּי עִמָּכֶם בְּזִמְתֵי־קָרִי וְיִסְרֵתִי אֶתְכֶם אֶף־אֲנִי שֶׁבַע עֲלִיזוֹט־אֲתִיכֶם:

2. רמב"ם הלכות תעניות פרק א הלכה ב-ג

ודבר זה מדרכי התשובה הוא, שבזמן שתבוא צרה ויזעקו עליה ויריעו ידעו הכל שבגלל מעשיהם הרעים הורע להן ככתוב +ירמיהו ה'+ עונותיכם הטו וגו', וזה הוא שיגרום להם להסיר הצרה מעליהם.

אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו וצרה זו נקרה נקרית, הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים, ותוסיף הצרה צרות אחרות, הוא שכתוב בתורה +ויקרא כ"ו+ והלכתם עמי בקרי והלכתי עמכם בחמת קרי, כלומר כשאביא עליכם צרה כדי שתשובו אם תאמרו שהוא קרי אוסיף לכם חמת אותו קרי.

3. תלמוד בבלי מסכת תענית דף ט עמוד א

ותו אשכחיה רבי יוחנן לינוקיה דריש לקיש דיתיב ואמר אולת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו (כשאלס חוטא מסלף לכו, שאלו עליו פגעים – ועל השם יזעף לבו, שטועס ואומר: מפני מה אירע לי פגע זה?). יתיב רבי יוחנן וקא מתמה; אמר: מי איכא מידי דכתיבי בכתובי דלא רמזין באורייתא? – אמר ליה: אמו הא מי לא רמזין? והכתיב ויצא לבם ויחרדו איש אל אחיו לאמר מה זאת עשה אלקים לנו

4. רות פרק א

(כא) אֲנִי מִלְאָה הִלַּכְתִּי וְרִיקָם הָיִיתִי יִהְיֶה לְמוֹת תִּקְרָאָנָה לִּי זַעֲמֵי יִהְיֶה עֲנָה בִּי וְשְׂדֵי הָרֵעַ לִּי:

5. והגדת בחקתי

וידוע האימרה על הפסוק: "אני מלאה הלכתי, וריקם השיבני ה'". לאמור שכאשר האדם מלא ברכת ה', הוא אומר: "אני", כוחי ועוצם ידי עשו לי את החיל הזה, כשרונתי וחריצותי. אבל כאשר הוא "ריקם", מפסיד וחסר, אינו תולה זאת בטפשותו ובעצלותו, גם לא בעוונותיו ובעברותיו, אלא "השיבני ה'", "על ה' יזעף לבו, מה זאת עשה אלוקים לנו... כיום כשהאדם חולה הוא רץ לרופא, וכשהמכוננית מתקלקלת פונים למוסך. מי שואל את עצמו למה עשה לו זאת ה'...

מספרים שמלאך המות בא לפני הקב"ה. וטענתו: הלא מלאך הוא, כמהו כמיכאל וגבריאל, אוריאל ורפאל. מדוע הם נערצים, ואנשים קוראים לבניהם בשמם, ואילו הוא מוזכר ברתיעה, פוחדים לנקוב בשמו. שלא לדבר על כך שאיש לא קרא לבנו בשם 'מלאך המות, למה יגרע? אמר לו הקב"ה: מה אוכל לעשות? שיאהבו אותך ויקראו בשמך לבניהם, זה לא. אבל אבוא לקראתך: איש לא יזכיר אותך יותר, לא לחיוב ולא לשלילה! ומני אז, כך אומרים, נפקד שמו מפניו: מדוע מת פלוני? מדם לב, מאותה מחלה ומאחרת, מתאונה, מזקנה, משברון לב ומקוצר נשימה, רק לא ממלאך המות....

6. תלמוד בבלי מסכת יומא דף לט עמוד א

תנו רבנן: ארבעים שנה ששמש שמעון הצדיק היה גורל עולה בימין, מכאן ואילך – פעמים עולה בימין פעמים עולה בשמאל.... תנו רבנן: ארבעים שנה קודם חורבן הבית לא היה גורל עולה בימין, ולא היה לשון של זהורית מלבין, ולא היה נר מערבי דולק

18. משנה שכיר - מועדים ראש השנה דברי כיבושין קודם תקיעת שופר

ונראה לי דזהו הכוונה בקראי דיחזקאל הנ"ל, "ושפטתיך כדרכיך ונתתי עליך את כל תועבותיך ולא תחוס עיני ולא אחמול כדרכיך עליך אתן", היינו כדרכיך והעבירות שעברת אתן עליך את הגזירות, ומזה ידעתם כי אני ה' מכה, המכה אותך מדה כנגד מדה, ומהמכות תוכל להכיר את העבירות שעשית מפני שכנגדן באו הגזירות, ובעת שתסור מן העבירות הללו יסורו הגזירות והמכות ותשיג רפואה על המכות. ואפשר לכוון זאת בפסוק [ירמיה ל, ז] "ועת צרה ליעקב וממנה יוושע", היינו מן הצרה עצמה תדע איך ובאופן מה תוכל להוושע.

19. משנה מסכת אבות פרק ג

הוא (ר' חנינא בן דוסא) היה אומר כל שרוח הבריות נוחה הימנו רוח המקום נוחה הימנו וכל שאין רוח הבריות נוחה הימנו אין רוח המקום נוחה הימנו.

20. תלמוד בבלי מסכת יומא דף פו עמוד א

כדתניא, ואהבת את ה' אלהיך - שיהא שם שמים מתאהב על ידך, שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ויהא משאו ומתנו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו - אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה. או להם לבריות שלא למדו תורה, פלוני שלמדו תורה - ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו, עליו הכתוב אומר ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בכך אתפאר. אבל מי שקורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ואין משאו ומתנו באמונה, ואין דבורו בנחת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו - אוי לו לפלוני שלמד תורה, אוי לו לאביו שלמדו תורה, אוי לו לרבו שלמדו תורה, פלוני שלמד תורה - ראו כמה מקולקלין מעשיו וכמה מכווערין דרכיו! ועליו הכתוב אומר באמר להם עם ה' אלה ומארצו יצאו.

21. קהלת פרק ז

לְבַד רְאִיהֶנּוּ מִצְאָתִי אֲשֶׁר עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם יִשְׂרָאֵל וְהִמְנֶה בְּקִשְׁוֹ וּשְׁבִנּוֹת רַבִּים:

22. שיחות מוסר

זהו לנו האות 'ישרות', אם חש האדם ישרות בדרכו הרי זו דרך ה', ואם לאו - טעות בידו. והאדם מעצם טבעו הרי הוא מבין ומרגיש ב'ישרות', דכתיב אשר עשה האלוקים את האדם ישר, מיצירתו ניחן האדם בחוש הישרות, ומה שנתקלקל בנו חוש הישרות הוא ע"י חשבונות רבים. וזו כל עבודתו של היצר להטות את האדם מדרך הישר. והאבות הקדשים המה נקראו 'ישרים' כי הגיעו לשלמות מדרגה זו של ישרות.

23. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קז עמוד א

ויהי לעת הערב ויקם דוד מעל משכבו וגו' אמר רב יהודה: שהפך משכבו של לילה למשכבו של יום (שהיה משמש מטתו כיום כלי שיהא שבע מתשמיש ולא יתרחק אחר אשה כל היום), ונתעלמה ממנו הלכה: אבר קטן יש באדם, משביעו - רעב, ומרעיבו - שבע (שהמשניע אצלו מתשמיש - רעב ומרעב תאווה). ויתהלך על גג בית המלך

13. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף סג עמוד ב

תא שמע: ונתתי פגריכם על פגרי גלולים. אמר, אליהו הצדיק היה מחזר על תפוחי רעב שבירושלים, פעם אחת מצא תינוק שהיה תפוח ומוטל באשפה. אמר לו: מאיזה משפחה אתה? - אמר לו: ממשפחה פלונית אני. - אמר לו: בלום נשתייר מאותה משפחה? - אמר לו: לאו, הוץ ממני. - אמר לו: אם אני מלמדך דבר שאתה חי בו אתה למד? - אמר לו: הן. - אמר לו: אמור בכל יום שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד - הם (שמואל), שלא להזכיר בשם ה'. שלא לימדו אביו ואמו. מיד הוציא יראתו מחיקו, ומחבקו ומנשקה, עד שנבקעה בריסו ונפלה יראתו לארץ ונפל הוא עליה. לקיים מה שנאמר ונתתי את פגריכם על פגרי גלולים!

14. רש"י דברים פרק יח

(יג) תמים תהיה עם ה' אלוקיך - התהלך עמו בתמימות ותלפס לו ולא תחקר אחר העתידות, חללא כל מה שיצא עליך קכל בתמימות ואז תהיה עמו ולחלקו:

15. תלמוד בבלי מסכת כתובות דף סו עמוד ב

ת"ר: מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור והיה יוצא מירושלים, והיו תלמידיו מהלכין אחריו. ראה ריבה אחת שהיתה מלקטת שעורים מבין גללי בהמתן של ערביים, כיון שראתה אותו נתעטפה בשערה ועמדה לפניו, אמרה לו: רבי, פרנסנו! אמר לה: בתי, מי את? אמרה לו: בת נקדימון בן גוריון אני. אמר לה: בתי, ממון של בית אביך היכן הלך? אמרה לו: רבי, לא כדן מתלין מתלא בירושלים מלח ממון חסר (הכוונה למלח ממונו כלומר לגרוס לו שיתקיים יחסנו ללדקה תמיד וחסרונו זכו קיומו). ואמרי לה חסד (יעסק ממונו חסד ושל בית אבא לא עשו לדקה כלאוי וכלה ממונו). ושל בית חמיך היכן הוא? אמרה לו: בא זה ואיבד את זה (לפי שנתערב בו)...ונקדימון בן גוריון לא עבד צדקה? והתניא: אמרו עליו על נקדימון בן גוריון, כשהיה יוצא מביתו לבית המדרש, כלי מילת היו מציעין תחתיו, ובאין עניים ומקפלין אותן מאחריו! איבעית אימא: לכבודו הוא דעבד. ואיבעית אימא: כדבעי ליה למיעבד לא עבד,

16. והגדת ראש השנה

נשאלתי: מדוע כשנזקק האדם לניתוח שואלים ודורשים וחותרים להגיע אל המומחה הגדול ביותר והמנתח המיומן ביותר, יעלה כמה שיעלה. ומדוע כשנרשמים לטיסה, לא חוקרים מי יהיה הטיס, כמה ותיק מיומן ומנוסה הוא. והתשובה פשוטה: כי הטיס נוסע איתך, לכן בוטח אתה בו! וכשיודעים שהקב"ה עמנו, בבחינת "אנכי ארד מצרימה, ואנכי אעלך גם עלה". וכאמור "עמו אנכי בצרה, אחלצהו ואכבדו, אזי: גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע, כי אתה עמדי"

17 שם

פתגמו הנודע של הסבא מקלם זצ"ל שהקב"ה הפץ בחכם טיפש...בראש ובראשונה נהיה חכמים, נשאל נא לימים ראשונים אשר היו לפנינו, נתבונן במעשי אבות ובניסי יציאת מצרים, במתן תורה ובכל הניסים והנפלאות שנעשו מאז ועד היום, המוכיחים שיש אלוקים שופטים בארץ, והשגחתו יתברך חופפת עלינו, והוא עשה עושה ויעשה לכל המעשים. נדע מה הוא דורש מאיתנו. ונבין שעבודתו היא אושרנו ועושרנו לטוב לנו כל הימים. לאחר כל זאת, דרכנו סלולה, ואין אנחנו צריכים, ואף אין אנו יכולים להבין הכל.

נעמי חוזרת משדות מואב ואמרת, 'אני מלאה הלכתי וריקם השיבני ה'. מבאר הרב גלינסקי, דרכו של האדם שבשעה שהוא מצליח, את כל ההצלחה הוא תולה ב'אני' בכוחי ועוצם ידי, רק כשפתאום עוברים עלינו דברים לא נעימים אנחנו מאשימים את כל העולם כולל הקב"ה, חוץ מאת עצמנו.

אדם משקיע בבורסה, מרוויח מרוויח ופתאום נופל, את מי מאשים? את היועץ השקעות.

מחנך נכנס לכיתה, מנסה ללמד אבל החוצפה חוצה כל גבולות, את מי מאשים? את הגאולה, אומר לעצמו שבדור הגאולה אומרים חז"ל שחוצפא יסגא, נרגע, מרגיש שהוא חלק מהתהליך וכלל לא חושב, אולי כדאי שילך להתייעץ אם הוא מתאים להוראה, או לפחות שיבקש הכוונה והדרכה. נאמר לו גם המורה בכיתה השנייה, גם הוא בדור הגאולה, ולמה אצלו רגוע, אולי יענה, הם חרדים ועדיין לא יצאו מהגלות....

פעמים רבות אנחנו משתמשים בהרבה ביטויים של בטחון. שואלים איך הגעת לאן שהגעת, בלי להתבלבל עונים 'בסיעתא דשמיא'. תשובה יפה, אבל צריך לבדוק אם היא אמיתית. כאשר אדם מצליח, אין זה חכמה להיות רגוע, אין על מה לצאת מהכלים, הכל הולך כמו שרצינו, מה איכפת לנו גם לחשוב שאנחנו בוטחים ולומר הכל בסיעתא דשמיא, זה ממש יהיה מושלם. המבחן הוא כשיש מכשולים בדרך, כשלא הכל הולך כמו שאנחנו רוצים, האם גם אז אנחנו בשיח עם הקב"ה, האם גם אז אנחנו מבינים שהכל מכוון. ואם אנחנו טוענים שאנחנו מבינים, אז מה יש להתעצבן? כל מה שצריך זה רק להתבונן ולהבין למה, להבין מה צריך, לתקן, להבין מה צריך לשפר.

6-10 – המילה 'גורל' בדר"כ מבטאת מקריות, חז"ל באים לעקור את ההבנה הזו ולהשריש שגם 'הגורל' הוא מאיתו יתברך. שני שעירים היו מביאים ביום כיפור, אחד לה' ואחד לעזאזל. מי ילך לאן? היו מטילים גורל. אומרת הגמרא שכל 40 שנה ששמעון הצדיק שימש בכהונה היה גורל עולה בימין ו40 שנה לפני החורבן, הגורל היה עולה בשמאל. איך יתכן ש40 שנה יצא אותו דבר, והתשובה שהגורל, גם הוא אינו במקרה, אלא הוא מה' ונמצא שאין שום מקריות בעולם.

לרב הונא החמיץ היין, עלו אליו רב אדא ורבנן ואמרו לו תפשפש במעשיך. שאל אותם, וכי אני חשוד בעיניכם? ענו לו וכי הקב"ה חשוד בעיניך שמעניש סתם? שאל אותם אם ראו משהו לא תקין, אמרו לו שהוא גונב מהאריס, אמר להם, אתם יודעים כמה הוא גונב ממני, בסה"כ אני משלים את מה שמגיע לי, אמרו לו זה שהוא גונב זה לא אומר שגם אתה צריך להשתמש באותה שיטה, סוף סוף אתה טועם טעם גניבה. שמע וקיבל, החזיר לאריס מה שלקח והחומץ חזר להיות יין. מה מלמדנו רב הונא, להתבונן, קיבלנו ביקורת לא נתגונן, נקשיב, אולי החברים צודקים.

רב פפא עולה בסולם ונשבר שלב בסולם, כמעט נופל ומתחיל להתבונן מדוע התחייב סקילה. אדם עובר תאוונה, ב"ה הפח נשבר ואנחנו נמלטנו, עושה סעודת הודיה ומרגיש שיצא ידי חובה. אסור לשכוח, צריך לעשות חשבון נפש, לראות למה היתה תאוונה. אדם נוסע בכביש מהיר מרגיש שהוא עייף, אבל אומר לעצמו נחזיק מעמד, פתאום שומע צפירה שמחרישה אוזניים, רואה שהוא נכנס לנתיב השני וכמעט התנגש במשאית, מתברר שנרדם, אומר לה' תודה שהצלת אותי וממשיך בנסיעה.

סיכום

1-2 – בפרשת בחקותי יש לנו רשימה של קללות. דרך הקללות ניתן ללמוד כיצד עלינו להתנהג כדי שלא נגיע למצבים הקשים הללו.

אחת הקללות 'והלכתם עמי בקרי והלכתי עמכם בחמת קרי'. עלינו לברר מה המשמעות ללכת עם הקב"ה בקרי. לאחר הברור נוכל לנסות לעבוד על הנקודה הזו ובעז"ה נעשה ונצליח.

הרמב"ם מלמדנו שכאשר תבוא צרה על האדם, חייב האדם להכנס לתהליך של תשובה, לבדוק אחר מעשיו ולהבין מחמת מה באה עליו הצרה הזו. כאשר באה צרה על האדם והוא אומר 'זה במקרה', אומר הרמב"ם שאין זו אלא דרך אכזרית. ועל כך אומרת התורה 'והלכתם עמי בקרי והלכתי עמכם בחמת קרי'. מי שחושב שהצרות הבאות עליו הם במקרה, מביא על עצמו צרות נוספות. על האדם להבין שאין מקרה בעולם, הכל נעשה ביד מכוונת. תפקידנו להבין מדוע באה עליו הצרה ולתקן את הדרך בה אנו הולכים.

3-5 – עד כה דיברנו על אדם שבכלל לא משייך את המקרים העוברים עליו לקב"ה, אלא למקרות. יש מדרגה אחרת שבה אנו משייכים את המתרחש לקב"ה, אבל באים בטרוניא כלפי שמיא ושואלים 'מה זאת עשה אלוקים לנו'.

ר' יוחנן פגש את התינוק של ריש לקיש ומצטט לו פסוק מספר משלי: 'אולת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו' כלומר, אדם הולך בדרך, בטוח שהולך בדרך ישרה ופתאום באים עליו פגעים והוא כועס ושואל 'מפני מה אירע לי פגע זה'. שואל ר' יוחנן את הינוקא, היתכן שיש פסוק בכתובים שלא רמוז בתורה. והתינוק לא מתבלבל ומשיב, ודאי שרמוז! אחי יוסף רואים שהממון אותו הם הביאו ליוסף מושל מצרים, נמצא באמתחתם, הם מבינים את ההשלכות שיתכן ויאשימו אותם בגניבה, נבהלים ושואלים 'מה זאת עשה אלוקים לנו'. ואנחנו שואלים מה, אתם לא יודעים את התשובה?! הרי אתם מכרתם את יוסף אחיכם! אבל מה שברור לאנשים העומדים מבחוץ, כלל לא ברור לאדם עליו הצרה.

בטח אנחנו שואלים איך כל זה קשור אלינו, ודאי קשור! מקרר מתקלקל, במקרה הרע אנחנו אומרים, המקרר עשה את שלו, כבר זקן, הגיע הזמן להחליף. מקשים, הרי המקרר של הסבתא החזיק 30 שנה, ומתרצים פעם היו עושים מכשירים חזקים. גם אם זה נכון, הרי אותו מקרר שיתקלקל אצלנו לאחר 10 שנים, אצל החבר התקלקל לאחר 15 שנה, ולמה? כי הסיני שייצר את המקרר שלנו חיבר את החוטים לא נכונים. סיני הוא סיני והוא תמיד מחבר למקום שאמרו לו לחבר, אלא שה' רצה שכך יהיה ותפקידנו להתבונן אם נתנו מספיק צדקה. אולי שכחנו לשלם למישהו ואולי עברנו על 'לא תלין פעולת שכיר'.

נוסעים לעבודה, יצאנו באיחור של 5 דקות, שלושה רכבים לפנינו, רכב עוקף ובו תאוונה, הכביש נסגר, פקק באורך הגלות, ב"ה אנחנו ראשונים, אבל למי לא עולה המחשבה 'אם הייתי יוצא מוקדם יותר כבר הייתי בעבודה', לכולנו זה עולה, לחלקנו לוקח להרגע חמש דקות ואחר חמש דקות אנחנו מבינים שהעצבים הם לא תחליף לגרר וכנראה שזה לא יועיל כלום. חלקנו נמשיך להיות עצבניים, אבל יש כאלה שיחשבו וינסו להבין מה ה' רוצה מהם.

16-17 - מי שיחיה עם הידיעה הזו- שהכל מכוון ואין דבר שבא על האדם במקרה, הרי הוא דומה לאדם שטס במטוס שלא חוקר מי הטייס. יהודי צריך לעבור ניתוח הוא דורש וחוקר, הולך לרב פירר ובזדק מי הוא המומחה הגדול ביותר. עולה למטוס לא שואל כלום, יושב בכסא ומחכה שהדיילת תביא לו ארוחה חמה. איך יתכן? אומר הרב גלינסקי, במטוס הטייס נמצא איתנו ואם אנחנו נתרסק, גם הוא יתרסק, מה מרגיע? לא מרגיע, אבל אנחנו יודעים שהוא יעשה ככל שביכולתו כדי שזה לא יקרה. בנייתוח, עם כל הכבוד לרופא, אבל סוף סוף מי ששוכב על שולחן הניתוחים זה לא הוא. גם אם יקרה משהו יגיד: אני השתדלתי כמה שיכולתי וילך לביתו לאכול ולישון. הקב"ה הוא לא טייס, הקב"ה לעולם לא טועה, הכל מדוד, אין דבר שקורה שהוא לא מחושב וכשאנחנו יודעים זאת, אנחנו רגועים ושמחים וכשצריך להתבונן מתבוננים. כשאנחנו יודעים שהקב"ה איתנו, מותר לנסות להבין, אבל גם כשלא נבין לא קרה כלום העיקר שהטייס איתנו....

עד כאן ראינו שאין מקרה ועלינו להתבונן ולהבין מה רצון ה'. עכשיו נותר לנו לברר איך נדע מה רצון ה', איך נדע מה לשנות ומה לתקן.

18 - נפתח בעצה של הרב טייטל ב'משנה שכיר'. אצל הקב"ה הכל מידה כנגד מידה, הפסדנו כסף, נבדוק אם לא שילמנו בזמן לביביסטר, נבדוק אם לא נתנו מספיק צדקה. קיבלנו מכה ביד, נבדוק אם נתנו לילד סטירה מיותרת, או זרקנו על האשה קנקן כשלא היה מגיע לה.... כואבות לנו העיניים נבדוק אם אנחנו מסתכלים בדברים לא צנועים. המחשב יתקלקל אולי כדי שנפסיק לבזבז את הזמן בגלישות באינטרנט ונתחיל לקבוע עיתים לתורה. אבל עדין עצה זו אינה מספיקה. הרי יש כל כך הרבה דברים שנוגעים בממון ויש הרבה מעשים ששייכים ליד.

19-20 - באמת קשה מאד לדעת ולמצוא, אין אסיר מתיר עצמו מבית האסורים. העצה הבאה היא לראות מה חושבים על מה שאנו עושים. האם רוח הבריות נוחה עמנו. אם נוחה, סימן שגם רוח המקום נוחה, אם לא נוחה, סימן שגם רוח איהפה יש ריח נעים ואיפה יש ריח לא נעים. האדם מתרגל לריח של עצמו וגם כשהריח לא נעים, הוא לא מרגיש בכך. צריך לדעת לקבל ביקורת, אם אדם מרגיש שתמיד מעירים לו, תמיד מבקרים אותו, שלא ירגיש שכולם לא בסדר. יעצור, יתבונן במה שאומרים, הציבור יש לו חוש בריא.

20-23 - והעצה האחרונה מביא לנו שלמה המלך. 'האלוקים עשה את האדם ישר, והמה ביקשו חשבונות רבים'. אתה הולך לעשות מהלך אבל מרגיש איתן לא שלם. אל תעשה את המהלך, תחכה שהתמונה תתבהר, תחכה שתהיה שלם. הולך בחור ללמוד מקצוע, הוא מרגיש שיעשה לו לא טוב ללמוד במקום שיש בנות שלבושות לא צנוע, הוא מרגיש שבשבילו זה לא נכון. לא מצליח להכריע, הולך להתייעץ, אומרים לו יהיה בסדר אתה תהיה טרוד בלימודים, ואם הוא נשוי גם פתו בסלו. כולם אומרים לך זה בסדר, אבל אתה מרגיש לא טוב עם זה, תהיה קשוב לעצמך, אתה צודק, אל תעשה חשבונות, אמרו להתרחק מנשים אז תתרחק.

אדוני, תעצור!! תעמוד בצד במקום בטוח ותלך לישון 15 דקות, תעצור ותקנה כוס קפה, אבל אל תנהג בהפקרות, ה' אותת לך שעליך לעשות משהו עם העייפות שלך, ואתה אומר תודה וממשיך!?

בחור מחכה להצעות, לא מגיעות ההצעות, השוק יבש 'לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה'. מתחיל להאשים את האברכים שלא משדכים, את הרבנים שלא עושים מספיק, את הבנות שכבר הציעו לו שהם לא יצאו טוב בתמונה שהוא ביקש לראות לפני שהוא אומר את ה'כן' ובסוף גם מעז לשאול, הקב"ה, למה כולם מתחתנים ורק אני לא.

האם שאל את עצמו אולי יש לו בעיה, האם זה מקרה שחברים שלו מפוצצים בהצעות ורק הוא מרגיש שהוא במדבר, האם זה מקרה שכל החברים כבר התחתנו ורק הוא נשאר רווק, אולי יש סיבה לזה, אולי אתה בררן, ואולי אתה קפדן ואולי ואולי ואולי, צריך להתייעץ עם אנשים שמבינים אולי יתנו כיוון למחשבה.

11-12 - יעקב אומר לפרעה 'מעט ורעים היו שני ימי חי'. בקריאה ראשונה נראה לנו שיעקב מתלונן על מאורעות החיים שעברו עליו, אבל הרמב"ן מבאר שיעקב כלל לא מתלונן על מאורעות החיים, היה קשה לו שכל הזמן היה צריך לעמול. יעקב מעולם לא אמר על אף אחד מהמקרים שבאו עליו, עדיף אם לא היה בא.

13 - כדי להבין מהי דבקות, עלינו להתבונן במקור 13. אליהו הצדיק היה מחזר אחרי אנשים שמרוב רעב הבטן שלהם התנפחה. מוצא תינוק מוטל באשפה, שואל מאיזה משפחה הוא, התינוק עונה ומוסיף שמכל המשפחה לא נשאר אחד חוץ ממנו (במדרש מובא שמשפחה זו מנתה 300 נפשות). שואל אותו האם הוא רוצה ללמוד משהו שישמור עליו בחיים. התינוק עונה כן ואליהו אומר, תגיד 'שמע ישראל ה' אלוקיני ה' אחד', התינוק אומר שקט, אסור לומר את שם ה', מוציא ע"ז מתוך הכיס ומתחיל לחבק ולנשק אותה, מתפוצץ ומת.

לא להאמין! כל המשפחה מתה, הוא על סף פיצוץ ועדין חושב שהאלהים שהוא מחזיק שווים משהו. איזה דבקות! גם בתקופות הקשות הוא נשאר נאמן. כמובן שהוא טיפש גדול, הרי סוף סוף הוא עובד ע"ז, אבל לפחות ניקח ממנו איך צריכה להראות דבקות בה'. גם כשנראה שהכל מתרסק, אסונות, שואות מסעי צלב ופיגועים, אנחנו לא נבהלים, אנחנו בוטחים ויודעים שהכל מה', הכל איתותים כדי שנתעורר. אם נחשוב שזה מקרה יהיו עוד מקרים 'והלכתי עמכם בחמת קרי'. אם נשייך הכל לקב"ה וגם נתבונן, ננסה להבין למה, ננסה לראות מה צריך לתקן, מה צריך לשפר, גם האסונות יפסקו.

14-15 - 'תמים תהיה עם ה' אלוקיך' כל מה שיבוא עלינו נקבל בתמימות, נדע שזה ממנו יתברך ונתבונן. בתו של נקדימון בן גוריון ירדה מנכסיה, ה'לם גדול, אביה פירנס את כל ישראל, איך יתכן שכך אירע לה? היא לא מתלוננת אלא אומרת אבא לא נתן מספיק צדקה וזו התוצאה. נקדימון לא נתן צדקה!? כל ישראל הוא פירנס!?

והגמרא עונה, פרנס אבל לא מספיק, היה יכול יותר. ודרך הבת אנחנו לומדים זאת, לומדים דרך החשבון נפש שלה ומבינים כיצד הגברים צריכים להתנהג. אתה מרוויח מליון תתן מינימום 100 אלף. מרוויח 2 מליון תפריש מינימום 200 אלף, רק אל תתן יותר מחומש....

חברים יקרים

ראינו שיש שלוש מדרגות:

1. אלו שאומרים הכל מקרה ולא משייכים את המקרה לריבוננו של עולם.

2. אלו שמשייכים את המקרה לריבוננו של עולם אבל לא מבררים מה באו לומר להם, מה צריך לשנות, מה צריך לתקן.

3. אלו שחיים בדו שיח תמידי עם ריבוננו של עולם. ריבוננו של עולם מדבר אליהם דרך המציאות, הם מתבוננים, מקשיבים, מתייעצים ומתקדמים. לשם אנחנו צריכים לשאוף. עלינו לדעת שהקב"ה הטייס והוא איתנו, לא נפחד, לא נכעס, לא נצא משלוותנו נדבר איתו בכל רגע. גם אם אנו מתקשים לתקשר, נבקש עזרה מחברים, מרבנים מיועצים, מהורים ומכל מי שיכול לעזור.

עלינו לזכור תמיד אין מקרה הכל מה' קרה ועלינו להבין מה בא לומר. שנזכה להרגיש קרובים ולזהות היכן צריך לתקן והיכן צריך להשתפר

שבת שלום ומבורך!!!

בחור נפגש עם בחורה, בברורים אמרו לו שהשווילים עד הפרק, מגיע לפגישה ורואה שהמרפק של הבחורה נמצא ליד הכתפיים. בירר על החצאית, אמרו לו שהיא מנקה את הריצפה, מגיע ורואה שבקושי מנקה את הברכיים. אבל חוץ מזה בחורה מעולה, מידות טובות, נראית טוב, נחמדה הפגישה זורמת. חוזר והוא מרגיש שהוא לא שלם, תמיד חלם על בחורה צנועה שומרת על קלה כבחמורה ופתאום צריך להתפשר. התחושה היא תחושה נכונה, בחורה טובה ככל שתהיה, אם לא שומרת על גדרי הצניעות אי אפשר להתחתן, לפחות מרפק וברכיים מכוסות בכל מצב, כשהולכים כשיושבים כשמרימים ידיים וכשמתכופפים, הכל צריך להיות מכוסה. אפשר לדבר, לברר אבל לא להגיד- נתחתן ונעבוד על זה אחרי זה, הדבר היחיד שתעבדו עליו זה על עצמכם. לפעמים יש שינויים לטובה, אבל בדר"כ זה לא משתנה וצריך להתפלל שלא יהיה רברס.

